

Zašto i kako vrednovati volontiranje?

- analiza međunarodnih modela priznavanja
volontiranja -

Izazovi razvoja volonterstva u Hrvatskoj

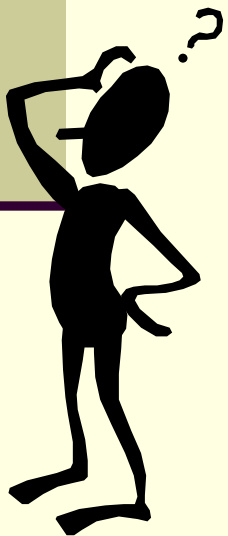
Okrugli stol
Zagreb, 30.11.2009.

Bojana Ćulum, FFRI - Sveučilište u Rijeci
bculum@ffri.hr

Zašto vrednovati volontiranje?

- Potencijal volonterstva ima sve važniju ulogu u pronalaženju rješenja za različita društvena pitanja
- Rezultati istraživanja dokazuju kako je volonterstvo jedan od važnih segmenata društvenog i ekonomskog rasta i razvoja
- Volonterstvo se prepoznaje kao element doprinosa razvoju zajednice i jačanja društvenog kapitala
- Volontiranje utječe na sva područja djelovanja, od obrazovanja i zaštite okoliša do socijalne politike i pravosuđa
- Volonterstvo kao model cjeloživotnog obrazovanja
- Istraživanjima se dokazuje razvoj specifičnih znanja i vještina/kompetencija

Europska platforma 1/2

- 2002 - zaključci sa 6. konferencije ministara zaduženih za mlade u zemljama članicama Vijeća Europe - službeno prepoznata važnost promicanja neformalnog učenja mladih i razvijanja prikladnih oblika priznavanja kompetencija stečenih volontiranjem
- 2003 - Odbor ministara Vijeća Europe usvaja Preporuku odbora ministara zemalja članica o promicanju i prepoznavanju neformalnog obrazovanja mladih
- 2004 - usvojena Europska načela za priznavanje i formalno vrednovanje neformalnog učenja (Francuska, Portugal, Finska, Velika Britanija i Irska)

Europska platforma 2/2

- 2004 - Vijeće Europe izrađuje *European Portfolio for Youth Leaders and Youth Workers* (instrument i vodič za samoprocjenu kompetencija stečenih volonterskim angažmanom)
- 2006 - Europski vodič za formalno vrednovanje neformalnog i informalnog učenja (operacionalizacija načela)
- 2006 - Vijeće Europske Unije usvaja *Rezoluciju o priznavanju vrijednosti neformalnog i informalnog učenja u sektoru mladih*

Europska platforma Inicijative i instrumenti

- European Qualifications Framework - EFQ
- Europass portfelj
- Youthpass certifikat
- Accreditation of Prior Experiential Learning - APEL (2002)
- Validation of a Prior Learning - VPL2 (2005-2007)
- European Volunteer Passport i VPL Award
- Assessing Voluntary Experience in a Professional Perspective (Leonardo da Vinci program 2003-2006)
- Higher Education Volunteering Award
- Nacionalni portfelji za volontere i vodiči za trenere koji volontere vode kroz proces procjene kompetencija
- Kodeks kvalitete za vrednovanje prethodnog učenja
- Raznovrsne inicijative na nacionalnim razinama u svim sektorima
- Kontrola kvalitete - praksa unutarnje i vanjske akreditacije

Europska platforma 1/2

Važni akteri i prepoznati instrumenti

Nacionalna razina (ministarstva, tijela nadležna za vanjsko vrednovanje i izdavanje kvalifikacija, socijalni partneri, neprofitne organizacije)

- Državne nagrade
- Zakonodavni okvir vrednovanja i priznavanja kvalifikacija
- Financijska podrška procesima razvoja modela i instrumenata

Obrazovni sektor (lokalne vlasti, centri za vanjsko vrednovanje, strukovne škole, sveučilišta, pučka učilišta i dr.)

- Razvijanje nacionalnog kurikuluma koji prepoznaje i priznaje kompetencije stečene volontiranjem
- Razvijanje nacionalnih standarda
- Priznavanje volontiranja kao dijela obveza obrazovnog sadržaja
- Izdavanje certifikata/diploma u kojima se prepoznaje volonterski angažman za stjecanje profesionalnih zvanja

Europska platforma 2/2

Važni akteri i prepoznati instrumenti

Poslovni sektor (menadžeri, menadžeri za ljudske potencijale (HRM), predstavnici sindikata)

- Razvijanje standarda za profil kompetencija stečenih volontiranjem
- Otvorenost i konzultiranje s drugim akterima u procesima izrade instrumenata kojima se identificiraju, vrednuju i priznaju kompetencije stečene volontiranjem
- Stvaranje poticajnog okružja za volontiranje zaposlenika i integriranje volonterskog angažmana u njihov profesionalni razvoj

Civilni sektor (OCDi, volonterski centri, zajednica)

- Priznavanje volontiranja kroz nagrađivanje
- Osiguranje edukacija za volontere i izdavanje potvrda o ishodima učenja
- Evidencija volonterskih zadataka i utrošenog vremena
- Razvijanje portfelja identifikacije i vrednovanja kompetencija stečenih volontiranjem
- Suradnja s relevantnim akterima po pitanju formalnog vrednovanja portfelja

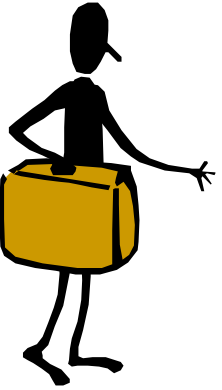
Pojedinci - volonteri

- Motivacija za učenjem
- Prikupljanje dokaza o stečenom znanju i vještinama
- Planiranje osobnog i profesionalnog razvoja

Dominantni modeli vrednovanja

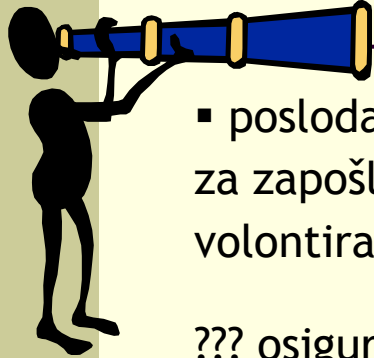
Formalno	Akreditirane kvalifikacije - Formalno vrednovanje kompetencija	Unutarnje
	Provođenje edukacija za volontere (izdavanje potvrda za prisustvovanje i opis ishoda učenja)	
	Nagrade i prepoznavanje volonterskog rada	
	Portfelj kompetencija (na formalnoj razini razvijen postupak, vodiči i mentorska podrška za procjenu kompetencija stečenih volonterskim radom)	
	Priznavanje volonterskog angažmana u formalnom obrazovanju (visoko obrazovanje)	
	Organiziranje volonterskih aktivnosti i priznavanje volonterskog angažmana u okviru profesionalnog razvoja na radnom mjestu (društveno odgovorno poslovanje)	
	Interni portfelj za volontere (interni vodič i postupak procjene kompetencija u volonterskim organizacijama)	
Neformalno	Plan osobnog razvoja	Vanjsko
	Dokumentacija o pohađanim edukacijama i stečenim kompetencijama	
	Volonterska knjižica	
	Interna potvrda (razvijena u određenoj organizaciji isključivo za potrebe te organizacije)	
	Različite forme životopisa	
	Reference za zapošljavanje	
	Organizacija svečanog događaja (javno priznanje)	
Zahvalnica		

Što nam govore međunarodna iskustva?

- Vrednovanje kompetencija stečenih volontiranjem usko vezano uz politiku cjeloživotnog obrazovanja
- Raznovrsni nacionalni modeli kontinuirano podliježu analizama i preinakama kako bi pratili aktualne obrazovne potrebe građana, poslodavaca i obrazovnih sustava
- Visoka razina **integracije načela supsidijarnosti** - EU platforma i nacionalne politike kao baza i smjernice - nacionalno priznati sustavi vrednovanja kompetencija stečenih volontiranjem + raširena praksa prebacivanja nadležnosti i aktivnosti vlasti na lokalnu razinu i volonterske centre
- U procesu osmišljavanja modela i instrumenata važna **medusektorska suradnja** i **kontekstualizacija** (osjećaj vlasništva nad instrumentima osigurava održivost procesa)
- Sveučilišta su se najbrže uključila u procese priznavanja kompetencija stečenih volontiranjem

Što nam govore međunarodna iskustva?

- poslodavci cijene volontiranje i smatraju da se kandidatima povećavaju izgledi za zapošljavanje ukoliko mogu prezentirati dokaz o kompetencijama stečenim volontiranjem

??? osiguranje točnosti i prihvaćanje identificiranih kompetencija i izdatih certifikata od strane poslovnog sektora

= mehanizmi osiguranja kvalitete integrirani u procedure izdavanja certifikata

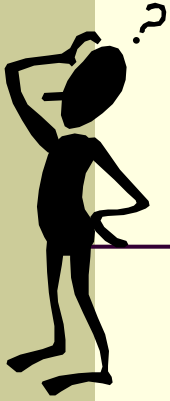

Prije pokretanja procesa valja jasno utvrditi ključnu točku nacionalnog konteksta priznavanja kompetencija stečenih volontiranjem:

a) osnaživanje pojedinca/građana i jačanje njihova samopouzdanja?

b) formalno vrednovanje kroz službene strukture?

c) Oboje?

Gdje smo mi?

- **nagrađivanje** i prepoznavanje **društvene vrijednosti volontiranja** i poticanja građanske odgovornosti pojedinaca
- volonterski centri prvi započinju sa sustavnim vrednovanjem, priznavanjem i nagrađivanjem volonterskog doprinosa - godišnje nagrade za NAJ volontera (Splitsko-dalmatinska, Osječko-baranjska, Primorsko-goranska županija, grad Zagreb)
- godišnja nagrada Vlade RH (2001)
- državna nagrada za volontiranje
- godišnja nagrada NZRCD
- volonterska knjižica

Gdje smo mi?

- Sveučilište u Rijeci - Nacrt pravilnika o priznavanju prethodnog učenja
- U hrvatskom obrazovnom sustavu i poslovnom sektoru **nema adekvatnih niti usustavljenih institucionalnih modela formalnog vrednovanja** volonterskog doprinosa
- U Hrvatskoj postoji potreba razvijanja sustava i instrumenata kako bi se kompetencije stečene volontiranjem učinile vidljivima, posebice u svijetlu politike obrazovanja odraslih i cjeloživotnog obrazovanja

